

Asia: VN/9627/2026

Hallituksen esitys eduskunnalle ammatillisesta koulutuksesta annetun lain muuttamisesta ja siihen liittyviksi laeiksi

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

Lausuntonne pääasiallinen sisältö

-

Häiriötilanteita ja poikkeusoloja koskeva ehdotukset

Lausuntonne koskien häiriötilanteen määrittelyä

-

Lausuntonne koskien ehdotusta yksityisten koulutuksen järjestäjien varautumisvelvollisuudeksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta oppivelvollisten ensisijaisuudelle poikkeusoloissa ja häiriötilanteissa

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 45 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ammatillisesta koulutuksesta annetun lain uudeksi 52 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta ylioppilastutkinnosta annetun lain uudeksi 4 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain uudeksi 18 a §:ksi

-

Lausuntonne koskien ehdotusta lukiolain 4 §:n muuttamisesta

-
Lausuntonne koskien ehdotusta tutkintokoulutukseen valmentavasta koulutuksesta annetun lain uudeksi 26 a §:ksi

-
Ammatillisesta koulutuksesta annetun lain 8 §:ää koskevat muutokset

Lausuntonne koskien lain 8 §:ään ehdotettavia muutoksia

-
Ylioppilastutkinnosta annettuun lakiin ehdotettavat muutokset

Lausuntonne koskien lain 5 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-
Lausuntonne koskien lain 21 §:ään ehdotettavaa muutosta

-
Lausuntonne koskien lain 22 §:ään ehdotettavaa muutosta

-
Lausuntonne koskien lain 24 §:ään ehdotettavaa muutosta

-
Ammatillisen koulutuksen työelämätoimikunnat

Lausuntonne koskien ammatillisen koulutuksen työelämätoimikuntia koskevia muutosehdotuksia

Sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon työelämätoimikunta katsoo, että työelämätoimikuntien lakkauttaminen on merkittävä muutos, joka voi heikentää koulutuksen laadun varmistamista sekä työelämävastaavuutta sosiaali-, terveys- ja kasvatusaloilla. Työelämätoimikunnilla on ollut keskeinen rooli osaamisen ajantasaisuuden, arvioinnin laadun ja yhdenmukaisuuden varmistamisessa.

Hallituksen esitysluonnoksessa esitetty näkemys työelämätoimikuntien pistemäisistä vierailukäynneistä ei vastaa sosiaali- ja terveysalan perustutkinnon työelämätoimikunnan kokemusta. Vierailukäyntejä on toteutettu laajasti eri koulutuksen järjestäjien luona, ja vuoropuhelu koulutuksen järjestäjien kanssa on ollut säännöllistä ja rakentavaa. Vierailukäyntejä on kohdentunut valtaosaan koulutuksen järjestäjistä, kattaen noin 82 prosenttia järjestäjistä.

Erityisesti sosiaali- ja terveysalalla työelämäyhteyden merkitys korostuu, sillä koulutuksen tuottama osaaminen on suoraan yhteydessä potilas- ja asiakasturvallisuuteen. Työelämätoimikuntien poistuminen ilman toimivaa korvaavaa mallia voi lisätä riskiä työelämäyhteyden heikkenemisestä sekä osaamisen tason eriytymisestä.

Tehtävien siirtäminen Opetushallitukselle voi selkeyttää hallintoa, mutta samalla etäännyttää laadunvarmistusta työelämän arjesta. Tällöin on vaarana, että tutkintojen kehittäminen ja osaamisen arviointi eivät perustu riittävästi työelämän käytännön osaamistarpeisiin.

Lisäksi työelämätoimikunta pitää huolestuttavana sitä, miten opiskelijoiden ohjaus turvataan muuttuvassa tilanteessa. Ammatilliseen koulutukseen kohdistuneet leikkaukset näkyvät jo käytännössä, ja riskinä on, että opiskelijoiden saama ohjaus heikkenee entisestään.

Työelämätoimikunta korostaa, että työelämän ja ammattijärjestöjen rooli tulee turvata uudessa mallissa rakenteellisesti ja velvoittavasti. Ilman tätä on riski, että koulutuksen työelämlähtöisyys ja laatu heikkenevät pitkällä aikavälillä.

Työelämätoimikunnan näkemyksen mukaan esitettyä muutosta ei tule toteuttaa ilman, että samanaikaisesti luodaan uusi, vaikuttava ja työelämäyhteyden turvaava toimintamalli erityisesti sosiaali-, terveys- ja kasvatusaloille.

Täsmennykset toisen asteen lukuvuosimaksuja koskeviin säännöksiin

Lausuntonne koskien lukiolain 34 a §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Ammatillisen koulutuksen toiminnanohjauksen kokeilusta annettuun lakiin ehdotettava muutos

Lausuntonne koskien lain 3 §:ään ehdotettavaa muutosta

-

Tanja Heikurinen
Sosiaali-ja terveysalan perustutkinto työelämätoimikunta